

Mentre el feixisme internacional estableix nous pactes, les democràcies continuen amb llur actitud tímida i vacil·lant.

L'IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any II-Núm. 90 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 céntims
LLEIDA, divendres 12 de novembre de 1937. Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

Salut, President Companys

Com era d'esperar, el Parlament de Catalunya, en la sessió celebrada dimarts passat, ha convalidat els poders a l'Honorable President de la Generalitat.

Sols la fina sensibilitat política del nostre President ha fet possible que el problema es plantegés, car, la Cambra Catalana no és nova, ans perllongada en les seves funcions, degut a l'anormalitat de les actuals circumstàncies. I si no és nova, no hi havia pas necessitat que de nou volés el President. La pulcritud de conducta del nostre primer magistrat ha estat unànimement reconeguda, però la disposició estatuària era prou clara per a que ningú no pogués dubtar del que calia fer. El President no ha estat novament votat, i sols se li ha dit que encara duraven els poders que li foren conferits en succeir en el lloc que deixà vacant l'inoblidable Francesc Macià.

Amb tot, el gest del President Companys ha estat fortament alligador, en molts sentits. És corrent de dir, perquè respon a una realitat, que l'exercici del poder gasla els homes, que la política els devora, i que la difícil tasca de conduir i dirigir els pobles, desfà el seu prestigi. Així és, en efecte, en molts casos. Però aci teniu el cas de Companys, que ve a constituir una excepció a la regla general. Companys, en aquestes hores turbulentes, difícils, de veritable prova, no sols no veu minvat el seu prestigi sinó que en té més que mai; partits polítics i sindicals, els soldats del front, l'home senzill del carrer, la dona de sa casa, tot Catalunya veu en ell el guia insubstituïble, l'home providenciat, el ciutadà exemplar que amb el seu esperit d'abnegació i de sacrifici ens marca a tots el camí espinós del deure i ens dóna alè, fortalesa i esperança.

«Em someto»—digué el President, amb sobri concepte, i sense exagerar ni insistir en la gran generositat del seu gest, en el seu darrer discurs als senyors diputats que acabaven de refrendar-li els poders. Davant la inequívoca, cordial i unànime manifestació del voler popular, Companys ha acomplert el seu gran deure una vegada més, com sempre ho ha fet al llarg de la seva dramàtica vida. Ara, estem tranquils, Sabem que ell, vingui el que vingui, serà al seu lloc, i tot Catalunya darrera seu.

Voldriem que la lliçó que a tots ens dóna ens servís d'alguna cosa de profit, que pogués cridar a tots, imperativament, a acabar d'una vegada amb els gèrmens de desordre i de desgavell que encara resten, fruit d'una mentalitat simplista, última expressió i residu del desconcert dels primers mesos.

El món ens mira, catalans. No hi ha secrets per ningú del que aci fem o deixem de fer. Si s'ha de parlar amb sinceritat, cal dir que nosaltres mateixos ens hem tancat moltes sortides, i que toquem els resultats d'una actuació nefasta. El President ha fet una crida a les normes democràtiques, que inspiren la política grata a tota aquella part de món que ens pot ajudar. Seguim els consells del President, que són consells de salvació, d'esmena, de salut, de victòria.

Nosaltres, del fons del nostre cor, saludem el President Companys amb més enfervoriment que mai, li renovem la nostra més absoluta adhesió i esperem que pugui guiar-nos en la fase final de la lluita amb el feixisme fins a la seva derrota, fins al dia de l'alegre triomf de la causa del poble.

A l'Ajuntament

Sessió del Ple del dia 10 del corrent

L'afer del Teatre Victòria.-- Altra vegada l'Ajuntament de Lleida es converteix en l'incontrolat màxim de Catalunya.

Hi assistiren 20 consellers presidits per Magro, alcalde interí, s'aprovà l'acta i es féu segona votació d'alcalde. Per 14 vots i set en blanc, seguí la interinitat de Magro.

D'acord amb les designacions fetes per les minories, es constituïren les Comissions, fent avinent Cervera que l'Esquerra, d'acord amb la Llei Municipal, sols n'accepta 4, car sols hi pot haver 4 Conselleries. Per 17 vots i 5 en blanc, s'elegeixen Balp i Izquierdo per les Juntes de Sequiatge i Provements, respectivament.

El dictamen proposant l'ascens de categoria dels funcionaris Albertí, Altisent i Viladegut és aprovat.

L'afer del Teatre Victòria

Es dóna compte d'un dictamen de Cultura proposant s'acudeixi en queixa al Consell de la Generalitat per la Decisió de la Comissió de Responsabilitats que obliga a retornar el Teatre Victòria al seu propietari senyor Cortada, desacatant, així, el que ha ordenat aquell Tribunal. Cervera diu que per ésser tan clara la qüestió no cal discutir; som gent governamental, afectes, per tant, al Govern de la Generalitat i de la República, i ara volem tornar al cantonalisme, posant l'Ajuntament en franca rebel·lia. És hora de parlar clar d'aqueixa nefasta actuació sense èxit, i sí d'un fracàs sorollós, amb enfonzament de l'economia municipal, segons demostra el Pressupost de liquidació que fa poc s'aprovà, per la rebel·lia del poble a pagar, creant un ambient d'impopularitat que us arrojegarà. D'aqueixa impopularitat fins es parlà al Front Popular Antifeixista, que reconegué la realitat del fet, preconitzant, per salvar l'Ajuntament, que es posí dins la legalitat, i avui, persistiu en l'error.

El dictamen es fonamenta en que la Comissió de Responsabilitats no pot defer una municipalització; però és que s'ha fet segons la llei? No. Ha passat que uns amics de l'actual majoria es

constituïren en Comitè Municipal i s'apropriaren il·legalment dels locals destinats a espectacles. Déieu, per justificar tal actitud, que era per a donar un nivell alt de cultura als espectacles, cosa impossible abans per l'egoisme dels propietaris. La teoria és bonica, però els resultats han estat a la vista: les mateixes obres carrinclones blasmades pel Comitè han estat l'aliment cultural que ens heu servit. El servei, deficient, brut, desorganitzat, no és per a pregonar un èxit educatiu, social ni cultural.

Segueix Cervera la seva excel·lent intervenció i rebat l'afirmació del dictamen segons la qual l'interessat no ha presentat altre recurs que el fet davant la Comissió de Responsabilitats. No és cert, car el 16 de novembre de 1936 el propietari del Teatre Victòria recorregué contra l'acord d'incautació del mes anterior, i si no l'heu tirat a la paperera, aqueix recurs ha d'ésser a la Comissió, i aci tinc el rebut de presentació del recurs, que ho acredita. Després, presentà recurs al Consell d'Economia, qui demanà informes a Lleida, que no heu contestat. Finalment, en crear-se la Comissió de Responsabilitats, allí acudí, i, per unanimitat, ha resolt al seu favor.

Continua Cervera dient que si la llei permet municipalitzar, no és com a negoci a mans de l'Ajuntament, i puc afirmar que s'hi perd diners en tots els que ha provat. Ara volem legalitzar una usurpació d'un Comitè il·legal, i ni en nom de la revolució es pot tolerar l'appropriació de bens d'un antifeixista, si es té en compte que els més exaltats revolucionaris tenen bona cura de guardar-se diners, joies i tots els béns que tenen com a seus. El fall és ferm. I l'organisme que l'ha dictat, competent. En ell hi teniu els vostres representants polítics o sindicals. Com podeu dir el contrari? La minoria d'Esquerra, doncs, votarà contra el dictamen i apoiarà aquest i tots els ciutadans que es trobin injustament desposseïts dels seus béns.

(Ve de la 1.ª plana)

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

COMARCAL DE LA NOGUERA

Són convocades totes les entitats adherides al II PLE que es celebrarà al local del Centre d'Esquerra Republicana de Balaguer el dia 21 d'aquest mes a les deu del matí.

Oportunament seran cursades les convocatòries amb l'Ordre del Dia a discutir.

EL COMITÈ EXECUTIU.

(Segueix a la 2.ª plana)

Parla Ribes, del P.S.U.C., i diu que ells han de complir els pactes establerts, que acaten la legalitat; que la impopularitat de l'Ajuntament de Lleida potser s'exagera a gust de cadascú; reconeix la mala situació econòmica del Municipi i no creu que ningú pugui fer-hi front; accepta que culturalment s'ha fet poca cosa en els espectacles, degut a grans dificultats, i lamenta que l'Esquerra, que ho sap, se'n aprofitei i faci una mica de demagògia.

Segueix Ribes i examina el fall. No l'accepten per injust, i per això volen elevar consulta al Govern. Creu que hi ha contradiccions en la Comissió de Responsabilitats que ha resolt sols amb la informació de l'altra part. La Llei Municipal, segons la seva minoria, no precisa ni l'autorització del Govern i això que aqueixa Llei és obra de l'Esquerra (Cervera li aclara que també amb la cooperació dels socialistes). En el fall es parla del Comitè Municipal com d'una cosa estranya, sense tenir en compte les circumstàncies que el portaren, però no esmenta l'Ajuntament continuador d'aquell, que és ben responsable. Acaba dient que com es creuen no separar-se de la llei, fan la consulta. Entretant, si la Comissió de Responsabilitats té mitjans per a fer complir la seva Decisió, que ho faci.

Cervera rectifica. Remarca que el fall és perquè s'ha fet una incautació de béns a un antifeixista i que la municipalització no existeix per no haver procedit segons la llei, llei que vulnereu a cada moment, llei que respecten i acaten tots els vostres homes als alts llocs al Govern. L'Ajuntament, abans del fall, tingué notícia del recurs, per l'anunci al «Diari Oficial» i per la vinguda d'un informador, també amb caràcter oficial, que parlà amb l'Alcalde i amb Izquierdo, que també era del Comitè usurpador, sense que cap de vosaltres hagi fet res per a defensar la incautació. És molt gràcia aqueixa consulta al Govern que ara voleu fer, com sempre que com no sabeu quina sortida seguir, i davant del ridícol, procediu igual. Si és cert, com ha dit Ribes, que fem de magògia, diríem altres coses que el fracàs cultural dels espectacles; per exemple, la vostra obra catastròfica en esco-

les. Nosaltres posarem les nostres il·lusions en construir escoles a l'horta; doncs bé, de la revolució ençà, les que nosaltres férem, es troben abandonades, sense que valgui dir que són de l'Estat i no hi teniu intervenció, car a la partida de Butsenit des de l'any 1918 n'hi ha de totalment municipals, i la mestra, per desafecta al règim, fou treta pel Comitè Municipal i malgrat disposar de professors municipals, aquella escola està tancada i els infants sense ensenyament; tal és el vostre interès per la cultura. La força dels vots resoldrà, i si seguim amb un Ajuntament incontrolat, allà vosaltres, incontrol sense profit, i amb fracassos a desdir. Valdria més que la Generalitat s'encarregués del nostre desgraciat Ajuntament.

Ribes diu que si les coses van malament la culpa és de tots, per no col·laborar en moments tan necessaris. Li sembla que a l'Esquerra no li interessa la impopularitat de l'Ajuntament, i que en lloc de fer obstrucció, hauria d'ajudar. Hi ha una municipalització de fet i la volem legalitzar, i no transigirem perquè és una qüestió de principis.

Sorribes diu unes paraules que prudentment passem per alt, i anuncia que votaran el dictamen.

Cervera afirma que ells no defensen interessos particulars. Qui ho fa és la Comissió de Responsabilitats, i sols demanem el compliment de la seva resolució; com a teoria no acceptem que sempre hàgim d'anar contra els interessos de particulars, fins en casos d'atropellament com el present. Nosaltres, en aquest cas, estem d'acord amb els vostres representants a la Comissió de Responsabilitats. En quant a la forma de col·laboració, la nostra presència la prova, assenyalant-vos els errors en que caieu i el camí a seguir. No podem fer res més després del que s'ha fet contra l'Esquerra, que tenint majoria pel vot del poble, fou expulsada per vosaltres amb les mans a les pistoles. Actuem d'acord amb el que estimem just, i si no ens voleu escoltar, allà vosaltres.

Sorribes es lamenta que l'Esquerra, que coneix molt les matèries municipals, no col·labori en el govern de la ciutat; a la qual cosa replica Cervera que el camí a seguir no és altre que l'acatament de la Decisió de la Comissió de Res-

ponsabilitats.

Balp pregunta si el dictamen és per encarrillar la municipalització segons la llei, car dels recursos del senyor Cortada la seva minoria no en sap res i no estan conformes que s'usurpi res.

Cervera concreta la situació dient que en nom d'una entitat clandestina es prengué un cine; el propietari reclama a l'Ajuntament i no se li contesta; tampoc ho fa el Consell d'Economia, al qual acut; i finalment recorre a la Comissió de Responsabilitats on hi ha representació de totes les organitzacions, i li dona la raó per unanimitat. L'Esquerra no demana més que la llei s'acati. Ara, amb el dictamen, en lloc d'anar pel camí legal, es cau altra vegada en tortuositats que augmentin el descrèdit de l'Ajuntament.

Posat a votació el dictamen, és aprovat per 18 vots de C.N.T., P.S.U.C. i Rabassaires, contra 5 de l'Esquerra.

Altres assumptes

Es llegeix la contesta a la consulta feta a la Generalitat respecte a si la Caixa Immobiliària estava actuant segons la llei, i quina contesta ja varem publicar en una anterior edició, segons la qual es declara il·legal el seu funcionament. Sorribes diu que convé no que din desatesos els interessos d'aquell organisme i proposa una addició al Reglament per a actuar en tant s'organitza segons la llei. Cervera remarca el resultat de l'actuació cantonalista de l'Ajuntament i diu que aquest és un cas que ells en la forma de col·laboració que s'han imposat assenyalaren que era il·legal: no ens va escoltar la majoria i ara corre el ridícol de que se li digui que l'actuació és il·legal i nul·la donant-nos la raó el Govern i la realitat, acordant que passi a l'estudi de la Comissió la proposta de Sorribes.

S'acorda fer constar en acta la protesta pel bàrbar bombardeig de la ciutat ocorregut el dia 2 de l'actual i contribuir amb 5 000 ptes. a la subscripció oberia adherint-se a aquests acords del Consell de Govern la minoria d'Esquerra.

Sorribes proposa es designi els representants que han de fer funcionar la Caixa Immobiliària en tant s'adapta a la llei. Cervera diu que la col·laboració la presta la minoria d'Esquerra tot i la forma irregular en que s'actua, i donaran el representant, però a condició que l'adaptació que es faci, serà segons el Decret de creació de les Caixes Immobiliàries; si no és així no volem ni ens interessa col·laborar. Contesta Sorribes que així es farà i que ells també designaran els representants.

Respecte al funcionament de l'Escola municipal de Música el company Pere Roig demana es torni a posar en funcionament, puix Lleida ha estat planter de bons músics i aque la institu-

A la Junta de Defensa Passiva

Ens han arribat queixes d'alguns veïns de la part alta de la ciutat dient que poguent-hi haver alguns refugis propis pel cas de bombardeig aeri, resulta que no n'hi ha cap, puix que encara que hi ha alguns sellers, per exemple, que podrien i alguns d'ells estan classificats com a bons, resulta que a la major part d'ells i ha alguns pams d'aigua, que sol venir d'algunes petites filtracions de les clavegueres; per aquest motiu no poden anar-hi a guarir-se els veïns quan es donen els senyals d'alarma.

No podria aquesta Junta de Defensa Passiva ordenar que alguns individus del Cos de Bombers es dediquessin a treure l'aigua d'aquests sellers, mentre es construïen els nous refugis?

Esperem que així serà ordenat per al bé de tots.

cló pot donar bons fruits; demana també que es tingui millor cura en la forma de deixar les runes al nou passeig obert al peu de la serra, contestant Ribes que l'afer de l'Escola de música ara que la Comissió ha estat constituïda serà estudiat i veurà si s'atén el demanat i Sorribes promet ordenar el cas denunciat.

Cervera diu havia insinuat al consell de Finances que li faria un prec respecte a la situació econòmica, però com s'ha absentat fa l'advertiment per a la propera sessió si és que els procediments no són canviats; contesta Ribes que l'han vingut a buscar i que suposa que la qüestió econòmica l'està estudiant però que ja li traslladarà el prec.

La Presidència demana consti en acta l'agraïment a totes les entitats o representacions que han mostrat llur condol pel bombardeig i han fet ofers importants com l'Ajuntament de Barcelona que ens ha ofert personal tècnic: el President Companys que ha fet l'important donatiu de 10 000 ptes. i altres poblacions que també han ofert ajudar-nos. Cervera es congratula del sentit d'humanitat que aquests actes comporta i proposa consti l'agraïment vers tots els ciutadans nombrosos que desinteressadament col·laboraren en els treballs de salvament, i com a cap visible de tots, l'Enginyer municipal senyor Mies qui ha desplegat una acció formidable en els difícils treballs d'aquests dies, acordant-se així.

I amb això es dona per acabada la sessió a tres quarts de deu de la nit.

Unitat!

Unitat! i

Unitat!

ARCHIVOS
ESTATALES

Comentaris d'un combatent català EL NOSTRE PARTIT DIU:

11

El Govern de la República a Barcelona

Gran activitat a la nostra Companyia. Tot el material disponible està per les carreteres de l'Aragó alliberat, servint la mobilitat de l'Exèrcit Popular. Finalment, quan tot feia suposar una relativa tranquil·litat, un cop de telèfon, una transmissió d'ordres, i deu gegants de la carretera han sorit a tot gas camí d'una avançadeta, on han d'embarcar combatents i estris de guerra. El relleuament d'aquests companys s'ha de portar a terme amb rapidesa, ja que es tracta de soldats que fa dies que romanen als parapets, tot i donar un rendiment admirable en la defensiva i en l'atac i les forces de refresc estan ja als llocs prefixats per l'Alt Comandament.

El darrer camió sofreix una seriosa avaria i es queda rerassagat dins de les primeres línies. La grua, al cap d'unes hores, solucionarà aquest accident. El conductor aprofita l'avinentesa i, enmig del «paqueig» constant de fusell i metralladora, es fica dins els parapets, per tal de veure amics que sap que lluiten en aquell sector. El xiuleig dels projectils li fan perdre l'atenció i no troba ningú conegut. Finalment, el foc s'atura. El silenci domina les trinxeres plenes de fang. Els combatents comencen a parlar.

—Mira, Josep,—fa un autèntic barceloní, que s'ha passat més de deu mesos a primeres línies—, que en són de brètols aquests «tricornis» disparant a l'ort i a dre!

—Doncs, que prenguin ti'la—contestava un altre xicot empordanès, que serveix un fusell metrallador—per si demà comencem a esbandir aquest indret amb tota mena de focs artificials!

Una xiulada a pam dels sacs terrers talla en sec aquesta última frase. Uns quants espetecs més i altra vegada silenci. El conductor està atabalat i confessa interiorment que s'ha posat allà on no el demanaven.

L'empordanès, en girar-se cap a l'extrem dret del parapet, va obrir els seus ulls petits i vius tot donant un cop a l'espatlla d'en Josep:

—Mira el ram de la gasolina! Què hi fa aquest «Nuvolari» per aquestes terres?

Una triple exclamació, unes abraçades i una breu conversació, gairebé a cau d'orella, sota la mija rialla d'un comissari, que roman al seu lloc de responsabilitat.

L'amistat arreu és semblant!

Es parla del poble, de les collites, de les noies, del Comitè, de l'Ajuntament, i un xic de... política nacional. Recollim el contingut d'allò que diuen els catalans amb el fusell encara calent de l'espetec produït en plena lluita:

—Ara el Govern de la República es trasllada a Barcelona, ¿què us sembla, amics?—diu el conductor.

Un altre xiulet retarda la contestació. —Doncs bé,—fa l'empordanès—, et contestaré aquesta pregunta com a soldat de l'Exèrcit Popular, amb la trajectòria del qual volem estar completament identificats, i com a nacionalista català, amant d'una Catalunya lliure, no precisament per a tancar-se l'endemà de la victòria en un clòs exclusivista, sinó per a millor servir els ideals de l'Espanya democràtica i llurs nacionalitats.

—...?

—Som soldats a les ordres d'un Govern del Front Popular, i quan aquest Govern, amb l'autoritat que li ha donat tot el poble, acorda qualsevol mesura, per inversemblant que sembli, nosaltres la defensarem. Respectem, doncs, el trasllat del Govern a la nostra capital i ens adherim a la benvinguda que S. E. el President de la Generalitat ha donat als Poders de la República.

—...?

—Com a nacionalistes volem rebre també el Govern amb els braços oberts. Abans, però, de l'abraçada voldríem dir-los: Penseu que Catalunya és Catalunya i respecte les seves llibertats!

—I tu, Josep, què opines?—diu el conductor.

—Jo... jo... mira, estic d'acord amb l'opinió de l'empordanès.

Els combatents catalans creuen, doncs, amb el respecte de les nostres llibertats, i això és ja una garantia que cal que tothom tingui en compte.

Una altra vegada tiroteig de fusell i metralladora...

FAF.

Novembre, 1937 Front d'Aragó.

Cal que tots fem el màxim esforç per a aixafar d'una vegada el feixisme.

Dr. HUMBERT TORRES

Paheria, 10 Telèfon 1328
LLEIDA

Vies digestives

Vies Urinàries

RAIGS X

VISITA

Matí, de 11 a 1 Tarda, 8 a 9
Hores convengudes

Inaugurem aquesta secció amb l'esperança que tots els Centres de les comarques lleidatanes i simpatitzants que tenim escampats per totes elles vagin prenent nota de les qüestions que es vagin fent públiques per al seu compliment.

Aquesta secció publicarà i cuidarà de donar compte de tots aquells assumptes que el Consell Directiu de *Juventut Republicana* de Lleida prèviament hagi considerat d'utilitat per a la major difusió i propaganda dels ideals republicans i nacionalistes, a les nostres comarques. Igualment es donarà a conèixer totes aquelles noves activitats que els moments de guerra i transformació social per que travessem fan inexcusable llur existència.

D'aquesta manera s'iniciarà la tasca de la Delegació de Propaganda, creada arran de l'acord pres en la darrera Junta general celebrada per la nostra Entitat.

Cal que d'ací endavant tots els militants ajudin entusiàsticament a l'esmentada Delegació, sortint de la inactivitat del nostre Partit.

Es indispensable que a la més lleu indicació tots els republicans i nacionalistes lleidatans, diguin: Present!

Urgeix la constitució d'estols femenins que cuidin de la recollida de robes d'abric per a enviar-les als nostres soldats.

No s'ha de consentir ni un minut més que els nostres combatents pateixin fred!

A *Juventut Republicana* hi ha oberta una subscripció, a profit dels damnificats pel bombardeig de l'aviació fascista.

Ni un sol dels nostres militants ha de mancar-hi. Tothom, segons llur possibilitats, ha de figurar en aquesta llista!

Al nostre Casal s'omplen els plecs que han de figurar en l'àlbum d'homenatge a la U. R. S. S.

Qui deixarà de fer constar llur simpatia i agraïment pel país del Soviet?

Cal preparar-se per a enviar un petit obsequi als nostres volguts soldats amb motiu del proper Cap d'Any.

Un donatiu per aquest fi, és una atenció que els germans del front ens agraïran donant-nos la victòria final.

Aquest número ha passat per la prèvia censura.

El Diputat senyor Francesc de P. Jené Aixalà, visita la nostra ciutat i s'interessa per les víctimes i estralls del bombardeig

Hem tingut el gust de saludar a nostre bon amic i correligionari, senyor Francesc de P. Jené Aixalà, Diputat a Cortes per la circumscripció de Lleida, i Fiscal del Tribunal de Cassació de Catalunya, que ha vingut a enterar-se personalment dels estralls causats pel bàrbar bombardeig portat a cap per l'aviació feixista, sobre nostra ciutat, de quin fet protestà davant l'Alcaldia, en nom propi i en el dels seus companys de candidatura senyors Bofieres i Zulueta.

També ha volgut assabentar-se nostre amic, dels perjudicis ocasionats per la darrera riuda, en els pobles riberenys, per tal d'interessar dels Governos de la República i de Catalunya, la forma de reparar-los, restablint les comunicacions entre diversos pobles, que quedaren aïllats en haver-se endut la corrent els ponts que els posava en comunicació i haver trencat camins i carreteres.

Li desitgem al senyor Jené bona estada entre nosaltres.

Avis als refugiats bascos

A l'objecte d'establir la deguda relació entre els refugiats procedents del País Basc i els seus familiars, saber en tot moment la seva situació i rentar-los en compte en les mesures que al seu benefici adopti el Govern de Euzkadi, es prega a tots els interessats es serveixin enviar les dades següents:

Nom i dos cognoms, edat, naturalesa procedència i lloc on es troben.

Les oficines del Departament d'Assistència Social d'Euzkadi, es troben instal·lades al Passeig de Pi i Margall, 62 pral., Barcelona.

CAFÉ SALUD

EL MILLOR DE TOTS

PERE RIPOLL

Carme, 4

Telèfon 1807

LLEIDA

Dr. Antoni Pujadas

Metge - Oculista

Plaça de la Sal, 15-1.

LLEIDA

Tip. «Jovenut», Blondel, 10, Tel. 1950 - Lleida

L' IDEAL

Patim una malaltia per al guariment de la qual només cal una sola cosa: que el malalt no faci més barbaritats.

La nostra pagesia

Plou i fa sol...

Hi ha certa gent, al camp, que està ben creguda que la revolució consisteix en substituir els antics propietaris per uns altres de nous. Fet aquest canvi creuen haver acabat la feina i amb aquest convenciment es posen a jeure. Es com si un antic mitger, posem per cas, acabat de possessionar de la terra que menava se li acudís de donar la terra a mitges a un tercer. No cal negar que amb un revolucionarisme d'aquesta categoria podem anar a tot arreu.

La realitat és que—deixant de banda la legalitat de moltes incautacions i el poc sentit comú de les redistribucions practicades—no s'ha augmentat pas el conreu. Al contrari, més aviat ha minvat. Sabem de zones molt productives i ben conreades que han restat gairebé ermes després de sofrir la redistribució. I aquest gairebé encara pot pronunciar-se gràcies als antics conreadors-propietaris—als quals els foren retallades les finques—que han continuat treballant amb l'interès de sempre. Els nous amos, per contra, s'han limitat a fer d'amos i com que la terra no admet raons i necessita ésser treballada, heus aquí que en adonar-se que els altres arroñaven ella també s'ho ha tirat a l'esquena i ha deixat fer. Resultat: que s'hi ha fet un herbassar fins a genoll.

Per a arribar a aquesta conseqüència—opinem molts—no calia fer una revolució de tanta envergadura. El pensar així deu venir-nos, ben segur, de no tenir uns sentiments revolucionaris prou exaltats. Ho reconeixem. I és que els quins pensem d'aquesta faïç tan poc revolucionària sempre havíem cregut que per adquirir la propietat d'una cosa calia pagar-la—és una dèria igual que una altra—car sense aquest estímul no hi pot haver l'amor a conservar-la en estat florent. És el cas dels diners guanyats amb suors i amb sofriment o els pervinguís del joc o de la rifa. Aquests darrers marxen volant, com han vingut. Els altres, en canvi, són conservats gelosament. Els milers i milers de pagesos que eren propietaris de finques i que les havien comprat (qui els feia anar tan de pressa) amb llur esforç, estalviant i suant, devenen l'exemple gràfic de la nostra argumentació.

Els que argumentem d'aquesta faisó som, ni caldria dir-ho, aquells tebis republicans que consideràvem la llei de contractes de conreu votada pel nostre Parlament, com a base i punt de partida per a l'obra emancipadora de la nostra pagesia. Qui en parla de la llei de contractes?, se'ns objectarà. En efecte, després de tot l'esdevingut té olor de ranci l'exhumació d'una llei votada l'any 1934. Així i tot—a voltes la rancior dona qualitat—cal convenir que a l'elaborar l'esmentada llei els legisladors es cenyiren a unes realitats i que aquestes les agermanaren a unes aspiracions.

Vingué la revolta militar que donà peu al magnífic redreçament cívic i amb la victòria es trabucaren un sens fi de conceptes arcaics que vedaven d'emprendre les reformes necessàries per a la deguda humanització del nostre viure. Ah, però, és que un trasbals per fort que sigui ha de fer-nos canviar els principis que eren substancials amb la nostra manera d'ésser i ens havia de fer bandejar els programes que teníem elaborats i que representaven la concreció dels nostres ideals i de les nostres aspiracions? De cap manera. Els homes conseqüents, els que teníem fe en si mateixos i en els ideals que sentien, no veiem per què han de canviar. Som o no som. Cal fer honor, doncs, als nostres ideals.

Hi ha qui es plany que encara hi hagin mitgers i arrendataris que paguen les rendes de la terra i condemna aquesta actitud i la qualifica de contrarevolucionària. Creiem, per contra, que un fet d'aquesta significació no ha d'ésser qualificat tan a la lleugera ans hauria d'ésser motiu de fonda meditació, car del moment que persisteix el costum de pagar l'arrendament i la migenca és que la nostra pagesia manté viu el sentit de la propietat, segurament perquè té en compte que per a posseir una cosa cal que hom se l'afanyi amb els procediments normals, d'abans del 19 de juliol, és clar. És, potser, per aquest concepte tan pulcre que els nostres pagesos tenen de la propietat, que ací a Catalunya mai havien tingut gaire acceptació els partits polítics que en llurs programes aspiraven a la repartidora.

Fet i fet, el principi de la propietat de la terra és igualment reconegut pel nostre Govern, de manera que els pagesos d'aquestes contrades—als quals els hi és penjada l'etiqueta d'estar sotmesos al caciquisme (!)—no van pas esgarriats en aquest camí. Adhuc el ministre d'Agricultura del Govern central (un comunista per cert) no fa gaire decretà una nova moralòria per al pagament de les rendes de la terra, qual fet equival al reconeixement de la propietat i de llurs rendes, si bé

Bé està que les autoritats maldin per tornar a normalitzar la vida de la nostra població. És acceptable que si per a aconseguir-ho es fa precis l'imposició de multes i altres mesures coercitives, ho facin. Però entenem que seria igualment benefactor que per part d'aquestes autoritats es fes públic—el més públic possible—que a Lleida hi ha una garantia mínima gràcies a la qual no és factible la repetició dels fets tràgics que tots deplorem.

Retornis la confiança al poble i el poble antifeixista—l'altre continuarà llur sabotatge i llurs resistència—tornarà immediatament a les activitats que li són peculiars: treball i fé en la victòria.

En temps normal pot un mostrar-se magnànim amb els que tenen afició en apoderar-se del que és de propietat aliena. Igualment hom pot mirar d'imposar un càstic lleu als que furten, càstic que a l'ensem que retingui al culpable l'eduqui en el sentit de modificar i fins anul·lar llurs antigues inclinacions. El que ja no pot permetre's, és que en temps de guerra i aprofitant-se de calamitats i de pànic regnant, aquests individus puguin maniobrar amb tota senzillesa sortir-ne amb la pèrdua d'unes hores o uns mesos de llibertat.

En temps de guerra, justícia de guerra!

Mussolini, l'artífex màxim de la hecatombe mundial propera, diu que ha manat retirar els seus soldats, del nostre país. Diguem que haurà tret—si és veritat—els soldats necessaris per a fer forat en algun altre indret del mapa i que ací ha deixat tots els seus voluntaris que tenen cura del material motoritzat, aviació i artilleria, els quals són en realitat, els més útils al seu lloc Franco.

Anglaterra es complau amb flirtejar amb uns i altres. Els seus si i els

seus no, els reparteix alternativament a tothom.

La qüestió es mantén llurs posicions, encara que als demés «els parteixi un llamp».

A València no s'ha pogut constituir, a la primera reunió, el Consell Provincial. Es veu que no hi havia acord sobre el nombre de llocs a tenir-hi per a les diverses representacions polítiques i sindicals de la regió germana.

Per coses per l'estil va perdre's el Nord!

El Parlament de Catalunya ha renovat els poders presidencials a l'Honorable Lluís Companys.

Qui negarà que el nostre Parlament ha interpretat exactament el voler de Catalunya?

Pot haver hi ningú amb millors títols i més proves de lleialtat que les ostentades per Lluís Companys?

Si algú ha tingut errors de gran abast no ha estat pas precisament el President, sinó els impulsius envejosos.

Segons notícies de font autoritzada, la Junta Local de Defensa Passiva, té en projecte la construcció de refugis, en un plaç relativament breu.

El projecte va finançat per una important quantitat, amb la qual pot realitzar-se, mitjançant una acurada administració, l'execució d'aquelles defenses.

Semblen ja nomenats els dirigents i encarregats de realitzar-ho, però a darrera hora, certs obstacles de tipus classista, volen abassegar-ho per ells, amb el que es pot produir un retard en les obres i el consegüent perill per als lleidatans.

I per no amargar més la vida, fem punt final. Tinguis però en compte que d'aïtal procedir en pot pervenir noves víctimes, si convé també parlarem clar i direm les coses pel seu nom.

L'Exèrcit Popular Regular és la base de la victòria. Sense ell no hi hauria manera de poguer guanyar la guerra.

faculta l'ajornament (no l'exempció) de pagar aquestes darreres degut als temps que travessem. Tot plegat, doncs, ens porta a la conclusió de què si es tallen certes extralimitacions i s'eviten els abusos, la qüestió del camp pot trobar el camí de la normalitat, per mica de bona voluntat que s'hi esmerci i sempre que l'obra de govern s'inspiri en el caràcter i en les necessitats de la nostra pagesia.

ABELARD MONTMUR.

ARCHIVOS
ESTATALES